

Taskforce Bezuinigingen Sociaal Domein Nijkerk

1. Inleiding

Het sociaal domein in Nederland is stevig in beweging. Het aantal jongeren en volwassenen dat binnen de jeugdwet, Wmo en Participatiewet wordt ondersteund stijgt stevig. Het aantal aanbieders is sinds 2015 met vele tientallen procenten toegenomen. De kosten per traject stijgen en de bijdragen vanuit het Rijk zijn met kortingen naar gemeenten overgezet. Daarbij groeit én vergrijst Nijkerk. Waar Nederland de afgelopen jaren een economische groei kende is door de Corona uitbraak de gehele wereld in recessie geraakt. Voor Nijkerk betekenen al deze ontwikkelingen een disbalans tussen de inkomsten in de Algemene Uitkering en de jaarlijkse uitgaven. Om deze meer in evenwicht te krijgen en beheersbaar te laten worden zijn politieke keuzes nodig waarbij als basis geldt dat Nijkerk een fijne en sociale woongemeente blijft. Dat inwoners die dat nodig hebben zorg en ondersteuning krijgen en waar aandacht voor elkaar blijft en mensen kunnen participeren in onze samenleving.

Via onderstaande Taskforce voorstellen wordt duidelijk dat een besparing/bezuiniging van in totaliteit € 4,1 miljoen. Van dit bedrag wordt voorgesteld voor in totaal € 2,9 miljoen in 2024 op te pakken/door te voeren (zie tabel activiteiten **geel** en **paars**). In de tabel zijn ook maatregelen opgenomen die oplopend in 2024 in totaal € 1,2 miljoen kunnen opleveren, deze activiteiten zijn in **rood** weergegeven. Vooralsnog wordt voorgesteld om deze maatregelen niet door te voeren. Via besluitvorming in de gemeenteraad kan dit wijzigen. Om de begroting in 2024 sluitend te krijgen moet een bedrag van structureel **€ 2,6 miljoen** bezuinigd worden. Aanvullend zullen via enkele evaluaties de komende jaren aanvullende voorstellen volgen. Het is aan B&W en gemeenteraad om hier definitieve keuzes in te maken. Via managementinformatie wordt periodiek gevolgd of de inschattingen zoals hieronder in de tabel zijn opgenomen, realiteit worden of dat bijstelling nodig is. De gemeenteraad wordt hiervan actief op de hoogte gehouden.

2. Transities Sociaal Domein

In 2015 is de Wmo en de Jeugdzorg gedecentraliseerd. Destijds heeft het Rijk kortingen doorgevoerd bij de overheveling van budgetten. Deze kortingen bedroegen:

- Voor de jeugdzorg oplopend tot 15% (over 3 jaar)
- Voor Wmo huishoudelijke hulp 40%
- Voor Wmo begeleiding 25%
- Voor Wmo persoonlijke verzorging 15%

De middelen ontvangen gemeenten binnen de Integratieuitkering Sociaal Domein. Bij het doorvoeren van de kortingen was de aanname vanuit het Rijk destijds dat gemeenten de activiteiten efficiënter en tegen lagere kosten zouden kunnen uitvoeren. Deze aanname is tot op heden niet behaald, mede door ingrijpen van het Rijk zelf. Transformaties binnen het sociaal domein duren zo blijkt uit andere landen minimaal 8 jaar. Zodoende is Nederland nog maar op de helft van deze periode. Voor de stijging van zorguitgaven zijn diverse factoren in Nijkerk (en Nederland) van belang:

- Het aantal cliënten met jeugdhulp is gestegen. Nu doet Nijkerk het redelijk aangezien de stijging de laatste 2 jaar afvlakte. Daarbij is een deel van de financiële stijging autonoom doordat de gemeente Nijkerk sinds 2015 met ruim 2.500 inwoners is gestegen.
- Druk op jongeren is door talrijke redenen toegenomen (sociale media, verwachtingen ouders, prestatiedruk en keuzestress, complexe scheidingen). Normaliseren en afbakenen jeugdzorgaanbod wordt steeds belangrijker.
- De zorgkosten per jeugdige stijgen per traject. Deze stijging is op onderdelen sinds 2015 met vele tientallen procenten. De bekostiging vanuit het Rijk houdt hier geen rekening mee.
- Binnen de jeugdhulp bepalen derden zoals huisartsen en gecertificeerde Instellingen voor gemiddeld 50% de verwijzingen. Zij hebben daardoor een grote invloed op de gemeentelijke kosten voor jeugdhulp. Feitelijk is de gemeente via de verwijzingen vanuit de gebiedsteams voor 50% regievoerder. Nauwe afstemming met deze derden (huisartsen en gecertificeerde instellingen) over de verwijzingen en de noodzaak is essentieel.
- Het aantal cliënten Wmo is na een stabilisatie in 2017 en 2018 (waarbij de kosten relatief stabiel waren) met name door invoering van het abonnementstarief weer gestegen (midden- en hogere inkomens weten de gemeente te vinden). Deze stijging is deels gecompenseerd, uit onderzoek blijkt dat het Rijk ongeveer 50% van de stijging compenseert. De Wmo-tarieven zijn met name na 2018 stevig gestegen. Dit door landelijke gerechtelijke uitspraken, waardoor gemeenten tarieven moesten bijstellen.
- Nijkerk scoort al jaren goed met de uitgaven in de Participatiewet. Een relatief laag aandeel inwoners zit in de bijstand. De inzet om hen te activeren is sinds 2019 actief vergroot. Hiervan kan Nijkerk, zeker in relatie tot de gevolgen van de Corona en de economische recessie, actief de vruchten plukken. Inwoners zijn goed in beeld: de basis binnen de Participatiewet is stevig. Binnen de Participatiewet wordt verder een groot deel van de uitgaven 1 op 1 door het Rijk vergoed. De huidige economische omstandigheden en Corona zorgen voor extra werkloosheid, onzekerheid en angst bij inwoners. Binnen de jeugdhulp en de Participatiewet wordt extra instroom verwacht. Bij participatie zelfs een toename van 25% tot 40%. Vanuit het Rijk zijn gemeenten inmiddels geadviseerd om hier in de meerjarenbegroting rekening mee te houden.
- De gebiedsteams zijn de afgelopen jaren beter in hun kracht gekomen. Daarmee worden zaken eerder gesignaleerd, wat tot een zorgtoename kan leiden. Daarbij signaleren de medewerkers van de gebiedsteams over de jaren heen een verzwaring van de hulpvragen vanuit (jonge) inwoners. Dit heeft naar verhouding meer duurdere zorg tot gevolg dan in de start bij 2015.

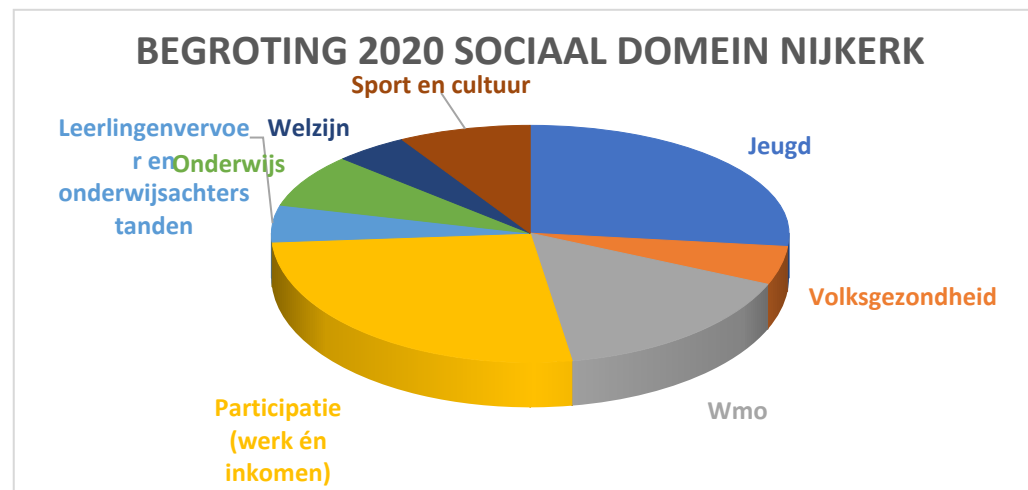
- Inwoners wonen langer zelfstandig thuis. Het Rijk stimuleert dit ook. De drempel om door te stromen naar de WLZ is verhoogd door het aantal verzorgingshuizen af te reduceren. Daarnaast worden vanuit de GGZ-instellingen cliënten gestimuleerd om weer zelfstandig te wonen met daarbij de nodige begeleiding vanuit de Wmo (beschermd wonen). Deze tendens registreren onze medewerkers in de toegang ook: het aantal cliënten stijgt én de zorgzwaarte neemt toe.
- Toenemende vergrijzing. Net als geheel Nederland vergrijst Nijkerk ook. Dit zorgt voor extra ouderdomsziekten en kwalen (obesitas, alzheimer) met daarbij extra druk op familie en vrienden (eigen netwerk). Uit onderzoek blijkt ook dat het aantal mantelzorgers de komende jaren daalt, wat extra druk op de gemeentelijke voorzieningen blijft leggen.
- Steeds meer aanbieders gaan zorg en ondersteuning bieden. Het sociaal domein is een verdienmodel geworden. Dit toenemende aanbod zorgt in afstemming met verwijzers (gebiedsteams, huisartsen en Gecertificeerde Instellingen) tot meer zorgondersteuning.
- Nijkerk groeit ook de komende jaren stevig door. Naast de bevolkingsgroei zorgt de jaarlijkse inflatie (zeg 2%) ook voor jaarlijks voor een autonome kostentoeename van het Sociaal Domein (tussen 2% en 4%). Deze stijging is niet altijd direct in de gemeentelijke begroting verwerkt, zodat je financieel direct achter de feiten aan loopt.
- Alle landelijke en lokale ontwikkelingen zorgen ervoor dat uitgaven Sociaal Domein de afgelopen jaren stevig zijn gestegen. Dit betreft een landelijke ontwikkeling. Via deze Taskforce voorstellen wil Nijkerk gedegen ondersteuning aan inwoners blijven bieden. Dit in combinatie met beperking van de uitgaven in totaliteit.

3. Begroting Sociaal Domein Nijkerk 2020

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de uitgaven in het Sociaal domein voor het boekjaar 2020 zijn begroot in de meerjarenbegroting. Dit zodat een beeld ontstaat binnen welk cluster van activiteiten welke budgetten omgaan. Voor de nadere uitwerking van de Taskforce voorstellen is dit van belang. Dit zodat samenleving en de gemeenteraad een duidelijk beeld kan vormen in welk cluster de gepresenteerde maatregelen terecht komen. Voor de nadere uitwerking is het goed om in beeld te houden dat de clusters Jeugd, Wmo, Participatie en Leerlingenvervoer feitelijk open einde regelingen betreffen. Via een goede toegang moet je hier als gemeente controle op de uitgaven houden, waarna feitelijk de P maal Q-systematiek (prijs maal aantal cliënten) geldt.

Zoals uit onderstaande tabellen blijkt, zal Nijkerk een sociale gemeente blijven. Het primaire doel is om op korte termijn de uitgaven te stabiliseren. In de basis geldt dat het Sociaal domein in Nijkerk toegankelijk en sociaal blijft mét een breed hulpaanbod voor juist die inwoners die dit nodig hebben. Waarbij een breed preventief en sportief aanbod blijft bestaan waardoor (jonge) inwoners actief blijven deelnemen aan de samenleving van Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk.

	Cluster	Budget 2020 (mln)
1	Jeugd	11,511
2	Maatschappelijke ondersteuning	6,886
3	Publieke gezondheidszorg	2,082
4	Participatie, werk en inkomen	11,449
5	Leerlingenvervoer en leerplicht	1,994
6	Onderwijs	3,096
7	Voorliggende voorzieningen	2,056
	Sportaccommodaties en cultuur	4,128
	Totaal Sociaal Domein Nijkerk 2020	43,202

De bedragen in bovenstaande tabel wijken af met de totalen in de Taskforce tabel die hieronder staat. Daarin zijn de op dit moment bekende jaarbudgetten/uitgaven 2020 vermeld. Dit kan afwijken van de meerjarenbegroting.

4. Afwegingskader vanuit Transformatieplan Sociaal Domein

Via de Taskforce bezuinigingen Sociaal Domein is in opdracht van B&W sociaal domein breed beoordeeld wat in de jaren 2021 – 2024 mogelijk is aan bezuinigingen en besparingen. De voorstellen tot besparingen zijn met name binnen de jeugdhulp, Wmo en het leerlingenvervoer te vinden, dit zijn wettelijke taken. Voordat deze besparingen behaald worden, moeten randvoorwaarden en aanpassing van de inkoop en verordeningen worden gedaan. Hiervoor is veelal minimaal een boekjaar nodig. Gevolg van dit proces is dat de besparingen jeugd/Wmo pas goed vanaf 2022 op stoom komen.

De bezuinigingen (dit is veelal schrappen van activiteiten en/of het anders organiseren) zitten elders binnen het taakveld sociaal domein (welzijn, onderwijs, sport en cultuur en zijn geen wettelijke taken). Ook hiervoor is mede als gevolg van lopende contracten een implementatieperiode noodzakelijk. In de Voorjaarsbrief staan de uitgangspunten die gehanteerd zijn om tot de lijsten van de bezuinigingen besparingen te komen:

- *Als basis worden activiteiten en ondersteuning aangeboden die wettelijk verplicht zijn.*
- *Er vindt een omslag plaats van “doen wat nodig is naar doen wat noodzakelijk is”*
- *Een aanzienlijk deel van de benodigde bezuinigingen wordt binnen de openeinde regelingen Jeugd, Wmo en Participatiewet gerealiseerd door het stellen van strakke kaders.*
- *Het voorliggend veld wordt slechts op basis van resultaatverplichtingen ingekocht.*
- *Dit betekent dat de kaders goed beschreven moeten worden en we duidelijk(er) moeten maken waar zij en wij niet meer van zijn.*
- *Aanvullend moet de kwaliteit van de uitvoering plus monitoring op orde zijn.*
- *Ook verordeningen, beleidsregels en contracten moeten worden aangepast of vernieuwd.*

Langs deze meetlat hebben de beleidsadviseurs de verschillende voorstellen getoetst, voor bezuinigingsvoorstellen is vooral gekeken naar niet wettelijke taken. De uitgaven sociaal domein Nijkerk bedragen in de begroting 2020 ruim € 43 miljoen. Het beeld dat er mogelijk ontstaat door de Taskforce voorstellen dat er veel aan aanbod wordt geschrapt is onjuist. Een aantal zaken worden anders en effectiever georganiseerd. De voorstellen binnen de jeugdhulp en de Wmo zorgen er voor dat inwoners meer preventief worden geholpen. Ook willen we als gemeente scherper definiëren waar we wel en waar we niet van zijn. Op enkele onderdelen wordt de gemeente minder ruimhartig. Als de voorstellen in lijn met de huidige gedachten worden uitgewerkt dan is het doel dat inwoners daar zo min mogelijk door geraakt zullen worden. Gevolg is wel (ook het doel) dat minder zorgbudget naar aanbieders gaat. Onderdeel van de besparingen is ook het strakker inregelen en controleren van administratieve processen binnen het sociaal domein en het aanpassen en stroomlijnen van ICT processen waardoor er meer grip op de uitgaven komt.

5. Tabel Overzicht Taskforce Sociaal Domein

- In de tabel is voor de linker kolom de mogelijke maatregel vermeld waarop de komende jaren een **bezuiniging** of **besparing** mogelijk is.
- Een **bezuiniging** betreft het per datum X stoppen met een activiteit. Veelal krijgt een ketenpartner hierdoor minder subsidie en wordt een inkoopbijdrage verlaagd. Geel betreft een besparing op de te maken uitgaven (ten opzichte van jaarschijf 2020). Een **besparing** betreft zodoende een demping van de uitgaven. Als je deze maatregel niet treft worden de uitgaven dus nog hoger. Feitelijk kun je een besparing zien als minder meeruitgaven. Een besparing kan overall leiden tot een daling van de uitgaven, maar dat is als gevolg van het open einde karakter pas gedurende het boekjaar te zien.
- In de tabel zijn een aantal voorstellen aangegeven voor zien van een **rode markering met cursieve tekst**. Dit betekent dat op voorhand dit voorstel nog niet in de besparing is meegenomen. In dialoog kan besproken worden of een of meerdere maatregelen alsnog meegenomen moeten worden

in de daadwerkelijke uitwerking van de Taskforce Sociaal Domein. Ook kan de gemeenteraad uiteindelijk besluiten om binnen de overige voorstellen andere keuzes te maken.

- De 'tekorten in het sociaal domein' komen hoofdzakelijk vanuit Jeugdhulp en Wmo. Doel van de Taskforce is dan ook om waar mogelijk is het merendeel van de maatregelen qua budget binnen Jeugdhulp en Wmo (de clusters 1 en 2) te laten landen. Uit onderstaande tabel blijkt dat deze clusters niet de beoogde € 2,6 miljoen opleveren. Zodoende zijn ook in de overige clusters maatregelen noodzakelijk.
- De in de jaarschijven genoemde bedragen zijn niet cumulatief.

Naam project		Opmerking	jaaronzet	2021	2022	2023	2024
Cluster 1. Jeugd (18-)							
Sociaal Medische Indicatie		De regeling SMI is bedoeld voor ouders die door sociale, medische of psychische nood tijdelijk & gedeeltelijk niet op hun kind kunnen passen. Met deze regeling krijgen zij een tegemoetkoming in de kinderopvangkosten. Deze regeling is voorliggend aan jeugdhulp én goedkoper dan jeugdhulp. Verordening is vastgesteld.		25.000	25.000	25.000	25.000
EED (ernstige enkelvoudige dyslexie) verder in control		Terugdringen kosten door: gerichte verwijzing naar efficiënte behandelaars en behandelen zonder diagnostiek.	200.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Minder kinderen in zware verblijfsvormen (Foodvalley)		Datagestuurde casusregie op zo gezinsgericht mogelijke jeugdhulp en zonodig opschalen via accountmanager naar andere, passender- lichtere zorg. Herziening inkoopstrategie Foodvalley.	3.600.000	60.000	90.000	120.000	240.000
Aanpak stijging specialistische ambulante jeugdhulp en budget		Beter regie voeren op specialistische indicaties en afschalen naar reguliere jeugdhulp waar mogelijk.	3.000.000	25.000	80.000	125.000	160.000
Crisis als kans		GGZ Centraal: Ontwikkel een intensief ambulant aanbod zodat klinische opname vermeden wordt.	150.000	-	30.000	30.000	30.000

SOH Deltaplan-aanpak		Bij transitie en decentralisatie zijn drie soorten jeugdhulp samengevoegd. Jeugd en opvoedhulp is echter nog steeds niet het uitgangspunt en ondanks de SOH wordt nog teveel naar GGZ verwezen. Een licht verstandelijk beperking is niet altijd tijdig in beeld. De idee is om ondersteuning door huisartsen te laten uitvoeren door onafhankelijke professionals en in samenwerking met jeugd- en opvoedhulp en het onderwijs te komen effectieve interventies om de verwijzing naar de GGZ te voorkomen.	1.400.000	-	40.000	40.000	40.000
Toegang gebiedsteam strakker organiseren / indiceren		Praktijkervaringen en rechtspraak maken het nodig de verordening jeugd door te lichten op aanscherpingen. Meer eigen kracht-toepassingen bij inwoners en minder beroep op jeugdhulp. Minder verwijzing naar (dure) jeugdhulp. Extra benutting preventieve/voorliggende veld.	5.400.000	80.000	160.000	270.000	405.000
Administratie sociaal domein		Verwerkingsproces herinrichten. Rechtmatigheidstoets op derden beschikkingen.		75.000	150.000	250.000	380.000
Moeders informeren Moeders		MIM is een programma voor en door moeders. Moeders geven elkaar advies. Soort maatjes/buddy project. Voorstel is om het anders te organiseren.	24.000		12.000	24.000	24.000
Stopdrugs Nijkerk		De kerngroep stopdrugs Nijkerk investeert ieder jaar in nieuwe projecten, die indien succesvol worden ondergebracht bij lopende projecten. Met een verlaagd budget kan inmiddels hetzelfde resultaat worden behaald.	60.000	25.000	25.000	25.000	25.000

De Wegwijzer Nijkerk		Voorstel is om de Wegwijzer te versoberen. Dit omdat Sociaal overzicht elders aanwezig ook beschikbaar is. De praktijk leert dat de site niet actueel is en beperkt door inwoners wordt benut. Professionals kunnen hun informatie elders achterhalen.	45.000	-	15.000	30.000	45.000
Weekthema's PIT (preventie interventie team)		Er worden landelijk thema-gerichte weekthema's georganiseerd. Deze worden lokaal opgepakt. Voorgesteld wordt om hier in te prioriteren.	90.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Jeugd			13.969.000	340.000	677.000	989.000	1.424.000
Cluster 2. Maatschappelijke Ondersteuning (18+)							
Gebiedsteams: tijdelijke inhuur beperken		Betreft zowel (tijdelijke) inhuur en huisvesting in de kernen van Nijkerk.			30.000	30.000	30.000
Huisvesting gebiedsteams omzetten naar gebiedsgericht werken		Alle 4 gebiedsteams zijn nu ondergebracht op externe locaties in de kernen. Het voorstel is alle externe locaties op te heffen behalve Hoevelaken. Deze op termijn vervangen tot inloopspreekuur.				25.000	50.000
Gehandicaptenparkeerkaart GPK		Leges meer kostendekkend maken. Onder andere de eventuele medische keuring is nu niet gedekt. Tarief van € 50 naar € 100.		10.000	12.000	15.000	15.000

Hulp bij huishouden (HbH): omvormen tot algemene voorziening		In de huidige situatie wordt er alleen een onderscheid gemaakt tussen HbH1 en HbH2. HbH1 kan in twee delen worden uitgesplitst, een deel algemeen gebruikelijk en een deel maatwerkvoorziening. De tarieven voor algemeen gebruikelijk liggen lager dan de maatwerkvoorziening. Daarmee kan worden bespaard op HbH en worden de criteria aangescherpt voor wat betreft de minder intensieve ondersteuning van het huishouden. De algemene voorziening HbH1 valt niet onder het abonnementstarief.		25.000	75.000	100.000	100.000
Hulp bij huishouden: meer pgb sociaal netwerk		PGB kan voor het sociaal netwerk ingezet worden. Deze vorm kost het gebiedsteam geen extra administratieve handeling en de kosten voor PGB Sociaal Netwerk zijn lager dan het inzetten van hulp bij huishouden.		5.000	10.000	15.000	15.000
Structureel inzetten van lichte begeleiding: doorstart pilot Leun & Steun		Inzetten van lichte begeleiding/doorstart van de pilot Leun & Steun. De kosten voor lichte begeleiding bedragen gemiddeld € 36 per klantcontactuur. De kosten voor gespecialiseerde begeleiding lopen op naar € 53 en € 60 per klantcontactuur. De tarieven zijn gebaseerd op inzet van HBO- of MBO-4 geschoold personeel, terwijl voor lichtere begeleiding MBO-2/MBO-3 niveau ingezet kan worden.		10.000	30.000	50.000	50.000
Hulpmiddelen: scootmobiel etc. als algemeen gebruikelijke voorziening		Scootmobiel, drempelhulp en incidenteel rolstoelgebruik als algemene gebruikelijke voorziening aanbieden.		5.000	10.000	10.000	10.000
Hulpmiddelen: verzekering en onderhoud niet meer financieren		Verzekering en onderhoud van de scootmobiel niet meer financieren.		5.000	5.000	5.000	5.000

Hulpmiddelen: extra inzet terugvorderen scootmobielen		Extra inzetten op het terugvorderen van niet gebruikte scootmobielen en meer gebruik van het depot/2e hands scootmobiel en rolstoelen.		1.000	1.000	5.000	5.000
Hulpmiddelen: eigen bijdrage op basis kostprijs		Inkomsten verhogen via het innen van eigen bijdragen.	Inkomsten	1.000	1.500	3.000	5.000
Woningaanpassingen versoberen: verhuisprimaat invoeren		Verhuisprimaat invoeren. Deze maatregel gaat specifiek over het plaatsen van trapliften in zowel koop- als huurwoningen. Door dit primaat in te voeren beweeg je mensen ertoe om te anticiperen op leeftijdsbestendig wonen.		10.000	10.000	50.000	50.000
Woningaanpassingen versoberen: invoeren eigen bijdrage		Indien een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget wordt verstrekt ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt, is er voor gekozen geen eigen bijdrage te innen. De wet biedt wel deze ruimte.	Inkomsten	5.000	5.000	5.000	5.000
Woningaanpassingen versoberen		Invoeren eigen bijdrage voorziening financiële tegemoetkoming; de Centrale Raad van Beroep heeft bepaald dat dit een maatwerkvoorziening is. Daarover mag je een eigen bijdrage vragen.	Inkomsten	10.000	10.000	10.000	10.000
Aansluiting Wmo Wlz GGZ + PGB controles		Check of cliënten in aanmerking komen voor de WLZ. Actiever samenwerken met de GGZ aanbieders. Wlz-wachtlIJst: niet meer vanuit de Wmo financieren van overbruggingsperiode.		25.000	75.000	125.000	150.000
Collectief vervoer Wmo: standaard tarief ophogen		Als vervoer nodig is, maar geen openbaar vervoer beschikbaar en er is geen indicatie betaalt de cliënt het standaard tarief. Wanneer vervoer nodig is en wel openbaar vervoer en geen indicatie wordt het commercieel tarief doorgevoerd.		15.000	15.000	15.000	15.000
Wmo inkoop: herinrichting inkoop		Invullen taak en organiseren contractbeheer en contractmanagement (zijn 2 verschillende taken!)		75.000	150.000	175.000	200.000

Contractbeheer en contractmanagement: beheer en management		Bekostigingsmodel aanpassen, bijvoorbeeld invoeren van vierkant of lumpsum financiering. Wachtlijsten kunnen ontstaan als de budgetten niet meer toereikend zijn.		25.000	50.000	75.000	75.000
Toegang: strenger indiceren		In de praktijk blijkt de verordening te ruim en open voor verschillende interpretaties. Ditzelfde geldt voor de beleidsregels. De verordening moet op orde zijn om strenger te kunnen indiceren. De huidige situatie biedt ruimte voor een ruime indicering.		25.000	50.000	75.000	75.000
Totaal WMO				252.000	509.500	733.000	785.000
<i>Collectief vervoer Wmo: schrappen indicatie sociale begeleiding</i>		<i>Wanneer een indicatie sociale begeleiding wordt afgegeven, betaalt de begeleider een gereduceerd tarief.</i>		10.000	10.000	10.000	10.000
Cluster 3. Publieke Gezondheidszorg							
VGGM		VGGM niet langer betalen voor de aansluiting van hun activiteiten met het voorliggende veld en de gebiedsteams.	1.400.000			35.000	35.000
ICARE-JGZ		Opnieuw inkopen.	669.000	-	-	45.000	90.000
Totaal Wet Publieke gezondheidszorg			2.069.000	-	-	80.000	125.000
Cluster 4. Participatie							
Meedoen en Kindpakket		Evaluatie regeling Meedoen wordt tegen het licht gehouden. Doel is het vangnet te behouden in combinatie met de juiste bestemming van de	360.000	-	PM	PM	PM

		bijdrage. De bezuiniging ingaande 2022 wordt in 2021 ter besluitvorming voorgelegd als onderdeel van het gehele minima- en armoedebeleid.					
Totaal Participatie, werk en inkomen			360.000	-	-	-	-
Arbeidsparticipatie		<i>Vanuit de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt als gevolg van corona worden de werkzaamheden van de teams werk en inkomen in 2021/2022 herijkt. Vooralsnog wordt voorgesteld om de formatie van het cluster Participatie op peil te houden.</i>	160.000	-		160.000	160.000
Collectieve zorgverzekering voor de minima		<i>Schrappen van collectieve zorgverzekering voor de minima (CZM). Gevolg: meer aanvragen individuele bijzondere bijstand (BB) voor medische voorzieningen en minder medische voorzieningen voor een groep mensen met een laag inkomen. Bijdrage wordt meegenomen binnen de evaluatie Participatiewet.</i>	65.000	-	65.000	65.000	65.000
Cluster 5. Leerlingenvervoer en onderwijsachterstanden							
Schrappen vervoer naar tweede adres		Aanpassing van de Verordening Leerlingenvervoer, waardoor er geen vervoer meer georganiseerd wordt naar BSO/gastouder en ouders dit zelf laten regelen.		14.000	14.000	14.000	14.000

Zelfstandig reizen stimuleren		In het leerlingenvervoer is een getrapte vervoerskostenvergoeding mogelijk. Uitgangspunt is zo goed mogelijk en passend bij de leerling. Hoe zelfstandiger een leerling kan reizen, hoe goedkoper en het vervoer. Dit heeft niet alleen een financiële waarde, maar ook een sociale en maatschappelijke waarde. Zelfstandigheid en zelfredzaamheid helpt de leerling de rest van zijn/haar leven.	€ 800.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Inperken individueel vervoer		Individueel vervoer is de meest kostbare vorm van aangepast vervoer. Een leerling wordt hiermee in z'n eentje naar school gebracht en gehaald. Er kan meer gestuurd worden op het inperken van duur individueel vervoer.		30.000	30.000	30.000	30.000
Controle of vergoeding met bijbehorend vervoer wordt ingezet		Controleren of verstrekte vergoeding ook voor die wijze van vervoer wordt gebruikt. Als ouders elkaars kinderen vervoeren, kan de vergoeding verlaagd worden.		7.500	7.500	7.500	7.500
Beleidskaders jeugdwetvervoer		Ouders van kinderen die jeugdzorg/-hulp krijgen, kunnen in een aantal situaties vervoersondersteuning krijgen. Aan dit vervoer zijn geen criteria verbonden, waardoor het kan voorkomen, dat er inefficiënt vervoer georganiseerd moet worden. Dit is kostbaar. Bij het contracteren van jeugdzorg en het er naar verwijzen moet er bewustwording komen, dat die zo dicht mogelijk bij huis wordt gezocht.		15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal Leerlingenvervoer			800.000	76.500	76.500	76.500	76.500

Meer verantwoordelijkheid bij ouders		<i>Minder inzet van het aangepaste vervoer door meer van ouders te vragen; van ouders wordt dan 4 uur begeleiding zelf per kind per dag verwacht voor het vervoer van en naar school.</i>		25.000	25.000	25.000	25.000
Cluster 6. Onderwijs							
Laaggeletterdheid		Aanpak wordt niet verbreed maar gecontinueerd.		60.000	30.000		
Leerplicht		Budget wordt niet benut		9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal Onderwijs				69.000	39.000	9.000	9.000
Onderwijsachterstandenbeleid		<i>Vanuit het Rijk ontvangen we budget voor onderwijsachterstanden. Deze zetten wij in voor Voor- en vroegschoolse educatie en taalklas. Voorstel is om gemeentelijke aanvullende deel per 2023 en verder schrappen. De ouderbijdrage peuteropvang en VVE gaat omhoog als wij minder subsidiëren.</i>	625.000			50.000	50.000
Cluster 7. Voorliggende voorzieningen							
Mantelzorgwaardering uitvoering		Gaan uitvoering anders organiseren inclusief besparing.	160.000		5.000	10.000	10.000
Mantelzorgwaardering		Huidige VVV-bon van € 100 vervangen door bos bloemen.	193.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Administratie en belastingen		Formulierenhulp/ belastingaangifte (voor mensen met een laag inkomen) anders organiseren met als doel zelfredzaamheid vergroten. Tevens moet actiever worden verwezen naar andere organisaties die eenzelfde aanbod hebben.	92.000	-	12.000	12.000	12.000

Nijkerks kadootje		Stoppen met een bijdrage leveren in menskracht aan het Nijkerks kadootje.	6.000	-	6.000	6.000	6.000
Vrijwilligerscompliment		Niet langer organiseren van het vrijwilligerscompliment. Maatschappelijke organisaties organiseren zelf vaak ook bedank-activiteit voor eigen vrijwilligers.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Maatschappelijke stages		De MAS stage wordt niet langer ingekocht. Er wordt onderzocht of scholen deze dienst overnemen als onderdeel van hun lesaanbod.			28.000	28.000	28.000
Bibliotheek		De kernfuncties van de bibliotheek Lezen, Leren en Informeren willen we zoveel mogelijk overeind houden. Het voorstel is om te versoberen op de functies ontmoeten en kunst en cultuur oplopend tot € 25.000.		-	12.500	25.000	25.000
Jeugd- en Jongerenwerk		Ten aanzien van preventief beleid is Jeugd- en Jongerenwerk een belangrijke partner. Via een nieuw contract wordt voorgesteld om ondersteuning van verjaardagsfeestjes en workshops te versoberen.	141.600	-	10.000	10.000	10.000
Totaal Voorliggende voorzieningen			456.000	155.000	188.500	206.000	206.000
Collectieve training		Niet langer inkopen van de collectieve training zelfredzaamheid voor volwassenen. In 2021 volgt een effect/resultaatmeting waarna een bijstelling mogelijk is.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Cluster 8. Sportaccommodaties en Cultuur							
Contractmanagement Optisport		€ 20.000 minder voor contractmanagement (= ambtelijke inzet). Er blijft dan nog € 25.000 over	45.000	20.000	20.000	20.000	20.000

		voor onderhoudsrapportages, externe begeleiding etc.					
Renovatie/vervanging buitensport		Sinds 2017 zit in de begroting een stelpost voor de planmatige vervanging van sportvelden. Goed in beeld brengen welke investeringen voor de komende jaren gepland staan, zodat in beeld is welk deel van de stelpost incidenteel vrij kan vallen in de komende jaren.	261.000	150.000	-	-	-
Onderhoud buitensport		Bij de aanbesteding van de buitensport voor 2 jaar is een apart budget beschikbaar gehouden voor onderhoud van velden en gebouwen dat niet onder het tijdelijke contract met Optisport valt. Deze post is ruim gebleken.	325.000	175.000	175.000	175.000	175.000
Vrijval kapitaallasten investeringen SRO		Vanaf 2022 is een deel van de investeringen die we eind 2018 van SRO hebben overgenomen afgeschreven. Ruimte kan vrijvallen.	80.000	-	80.000	80.000	80.000
Renovatie De Baggelaar		Aframen stelpost.	33.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Sport ambtelijke inzet		Met de vaststelling van de Sportnota is er een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld van ambtelijke ondersteuning. Deze ambtelijke ondersteuning is niet meer volledig nodig.	20.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Vieren 75 jaar bevrijding		Door Corona is deze activiteit anders georganiseerd. Een budget resteert wat kan komen te vervallen.	10.000	10.000			
Speelruimte beleid		Via dit budget zou participatie extra gepromoot moeten worden. Dit wordt nu via de lijn van Ruimtelijke Ordening integraal meegenomen en kan zodoende vervallen.	10.000	10.000			
Totaal Sportaccommodaties en cultuur			-	381.000	291.000	291.000	291.000

Renovatie/vervanging buitensport		Sinds 2017 zit in de begroting een stelpost voor de planmatige vervanging van sportvelden. Goed in beeld brengen welke investeringen voor de komende jaren gepland staan, zodat in beeld is welk deel van de stelpost incidenteel vrij kan vallen. Structureel inboeken van dit bedrag betekent dat er nog nauwelijks renovatie / vervanging mogelijk is.	150.000	-	150.000	150.000	150.000
Vervanging sporthal Strijland		De geplande vervanging van Sporthal Strijland niet uitvoeren. De geplande vervanging is integraal onderdeel van de gebiedsontwikkeling Paasbos en vormt mede de financiële onderlegger.	240.000	-	240.000	240.000	240.000
Welzijnssubsidies		Bezuinigen op subsidies en het doorbelasten van hogere tarieven met in achtneming van de Awb. Met deze bezuiniging komt het verenigingsleven (Sport, Kunst & Cultuur, Scouting), alle evenementen en erfgoedinstellingen onder druk te staan.	460.000	-	151.800	303.600	460.000
Huldigen sportkampioenen		Jaarlijks worden de sportkampioenen gehuldigd tijdens de nieuwjaarsreceptie. Stoppen met deze huldiging.	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500

Taskforce Bezuinigen Sociaal Domein totaal (exclusief activiteiten met arcering rood)

Totaal Jeugd			13.969.000	340.000	677.000	989.000	1.424.000
Totaal WMO			-	252.000	509.500	733.000	785.000
Totaal Wet Publieke gezondheidszorg			2.069.000	-	-	80.000	125.000
Totaal Participatie, werk en inkomen			360.000	-	-	-	-
Totaal Leerlingenvervoer			-	76.500	76.500	76.500	76.500
Totaal Onderwijs			-	69.000	39.000	9.000	9.000
Totaal Voorliggende voorzieningen			456.000	155.000	188.500	206.000	206.000

Totaal Sportaccommodaties en cultuur			-	381.000	291.000	291.000	291.000
Taskforce Totaal generaal			16.854.000	1.273.500	1.781.500	2.384.500	2.916.500

6. Overzicht maatschappelijke gevolgen per cluster

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de maatschappelijke gevolgen die kunnen ontstaan na doorvoeren van de maatregelen na de uitrol van de Taskforce bezuinigingen. In de maatschappelijke gevolgen zijn **niet** de activiteiten meegenomen die in het Taskforce overzicht op **rood** zijn gezet. Rondom deze voorstellen is (vooralsnog) de lijn om deze bezuinigingen niet door te voeren. Na besluitvorming gemeenteraad kunnen wijzigingen optreden.

Nr	Cluster	Maatschappelijke gevolgen
1	Jeugd	• Jongeren worden eerder in traject genomen. • Jongeren zitten sneller op de juiste plek. • Jongeren ontvangen passende lichte ondersteuning en bij voorkeur minder zware jeugdhulp. • Jongeren worden nabij thuis opgevangen. • Jongeren en ouders worden meer op de eigen kracht en inzet aangesproken. • Het netwerk wordt actiever betrokken. • Vanuit actieve regie is een jongere actiever in beeld en wordt sneller en vaker met haar/hem en ouders afgestemd. • Ouders worden actiever uitgedaagd hun eigen kwaliteiten te benutten. • Jongeren met problemen vanuit alcohol en drugs worden opgespoord en actief in traject opgenomen. • Op termijn wordt minder dure zorg bekostigd, ten gunste van lichtere vormen van zorg of ondersteuning. • Minder budget komt bij zorgaanbieders terecht. Slechts een traject met resultaat wordt bekostigd. • Voor maatschappelijke thema's is blijvend aandacht.

2	Maatschappelijke Ondersteuning	• <i>Er wordt locatie gericht gewerkt. Inwoners kunnen hun verhaal zodoende thuis of in hun directe omgeving kwijt.</i> • <i>Voor een aantal voorzieningen wordt een eigen bijdrage gevraagd. Dit kan voor inwoners een drempel opleveren. Maatwerk blijft altijd de norm (juist bij een beperkt budget).</i> • <i>Inwoners (met financiën) worden meer aangesproken op hun eigen mogelijkheden en wordt solidariteit gevraagd.</i> • <i>Voorzieningen worden algemeen toegankelijk gemaakt. Hierdoor kunnen inwoners laagdrempelig gebruik maken van het lokale aanbod.</i> • <i>Mogelijk dat minder inwoners gebruik maken of kunnen maken ten opzichte van de situatie 2020.</i> • <i>Het sociaal netwerk van inwoners wordt actiever benut (maatwerk). Gevolg kan zijn dat ten opzichte van het heden minder uren aan voorziening wordt verstrekt.</i> • <i>Zware vormen van begeleiding worden waar mogelijk afgeschaald naar lichtere vormen (opnieuw maatwerk).</i> • <i>Voorzieningen moeten actief benut worden. Indien niet het geval dan worden deze terug gevorderd.</i> • <i>Uitgaven en maatschappelijk effect moeten bij woningaanpassing met elkaar in balans zijn (maatwerk). Dit kan betekenen dat een inwoner sneller moet verhuizen of minder voorzieningen vergoed krijgt (primaat van verhuizen).</i>
3	Publieke Gezondheidszorg	• <i>Wordt ingekocht bij een andere aanbieder met behoud van kwaliteit van de diensten. Geen maatschappelijk effect.</i> • <i>Budget vervalt bij 1 aanbieder ten gunste van 1 ander.</i>
4	Participatie, werk en inkomen	• <i>Evaluatie regeling Meedoen/Kindpakket. Beoordeling regeling en benutting gelden door inwoners in relatie tot het vanuit de regelingen beoogde doel. De maatschappelijke gevolgen worden in de evaluatie verwerkt.</i>
5	Leerlingenvervoer	• <i>Het leerlingenvervoer wordt versmald naar het doel: vervoer van huis naar het onderwijs. Vervoer naar overige locaties is de verantwoordelijkheid van ouders. Vervoer voor een beperkt aantal kinderen zal voor ouders ten opzichte van heden meer tijd kosten.</i> • <i>Jongeren worden (als dit verantwoord is) actiever gestimuleerd om zelfstandig, via het openbaar vervoer of fiets, naar school te gaan.</i> • <i>Jongeren worden vaker gezamenlijk vervoerd. Dit kan in individuele gevallen een iets langere reistijd opleveren. Financieel voordeel gemeente is fors. Ouders zelf zullen meer reisurens moeten maken.</i> • <i>De vervoersvergoeding moet juist worden benut. Actievere controles hierop vanuit de gemeente. Boetes voor ouders bij misbruik kunnen volgen.</i>

6	Onderwijs	• <i>Activiteiten en inzet rondom laaggeletterdheid wordt vanuit de gemeentelijke organisatie opgepakt. Voor het onderwerp en qua belang heeft de wijziging geen consequenties. Wel wordt in totaliteit minder ureninzet op dit thema ingezet omdat het thema intern ambtelijk wordt opgepakt (zonder externe begeleiding).</i> • <i>Inzet op leerrecht is geïntensiveerd en wordt nog actiever in de keten van jeugd verankerd. Doel is om nog preventiever te handelen. Voor ouders/jongeren kan dit extra handhaving en proces verbalen opleveren.</i>
7	Voorliggende voorzieningen	• <i>Mantelzorgwaardering is belangrijk maar wordt anders georganiseerd. Het gaat om de waardering als signaal, niet om de hoogte van het bedrag. Een aantal inwoners zullen ontevreden zijn met een lagere bijdrage.</i> • <i>De waardering voor vrijwilligers wordt door nagenoeg iedere vereniging zelf opgepakt. Is geen gemeentelijke taak.</i> • <i>Voor jongeren worden activerende activiteiten georganiseerd op de huidige locaties en op straat. Enige bijstelling qua prioriteiten of verhoging eigen bijdrage ouders is op onderdelen mogelijk.</i> • <i>Bij inkoop op resultaat is een beperkte bijstelling rondom de functies ontmoeten, kunst en cultuur bij de bibliotheek mogelijk.</i> • <i>Activiteiten worden anders georganiseerd. Dit heeft (op termijn) consequenties voor de bedrijfsvoering van enkele partners in het voorliggend veld.</i>
8	Sportaccommodaties en cultuur	• <i>Ambtelijke ondersteuning rondom contractmanagement en vanuit de sportnota wordt beperkt. Sportverenigingen hebben zo beperkter een aanspreekpunt. Dit blijkt in relatie tot de huidige inzet mogelijk.</i> • <i>Voor sportverenigingen is ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting beperkter.</i> • <i>Beschikbare middelen meerjarenbegroting sport zijn in lijn gebracht met de noodzakelijke behoefte. Budget onderhoud sportvelden en gebouwen is te ruim begroot.</i> • <i>Eenmalig budget 75 jaar bevrijding kan vervallen. Mogelijk budget voor inzet 2021 moet dan (indien nodig) wel aanvullend worden gevonden.</i>